

soud podle § 182 c. ř. s. vzíti na přetřes a když tak neučinil, měl to učiniti podle § 496 čís. 3 c. ř. s. odvolací soud, a když ani ten tak neučinil, přesunula se povinnost, zaříditi v tom směru doplnění řízení, na dovolací soud a bylo proto tak rozhodnouti, jak se stalo.

Čís. 8254.

Pozemková reforma.

Nelze vésti exekuci na dlužníkovy nároky na odevzdání přidělené nemovitosti do knihovního vlastnictví, aniž povolití vnucenou správu pozemků dosud dlužníkům knihovně nepřipsaných.

Státní pozemkový úřad jest povolán, by hájil ohledně přiděleného majetku zájmy pozemkové reformy a jest nejen oprávněn, nýbrž i povinen, zakročiti všude, kde pokládá zájmy ty za porušeny.

Není doručením Státnímu pozemkovému úřadu, stalo-li se doručení přidělovému komisaři nebo Obvodové úřadovně. Pokud by mohlo jíti o výjimku ohledně úřadovny.

Stížnost byla podána včas, i když ji Státní pozemkový úřad podal dříve, než bylo rozhodnutí doručeno jemu samému.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1928, R II 83/28, R II 274/28.)

I. Návrh vymáhajícího věřitele, by mu byla k vydobytí peněžité pohledávky povolena exekuce 1. příkázáním k vybrání nároku příslušejícího dlužníkům proti arcibiskupství na vydání pozemků, které jim byly přiděleny v přidělovém řízení, ale dosud jim nejsou knihovně připsány, kterýžto nárok byl zabaven a 2. vnucenou správou pozemků zapsaných v zemských deskách soud první stolice (okresní soud v K.) zamítl, rekursní soud (krajský soud v H.) návrhu vyhověl. II. Návrhu téhož vymáhajícího věřitele proti týmž dlužníkům na zabavení a příkázání k vybrání nároku na vydání přidělených pozemků soud první stolice (okresní soud v P.) vyhověl, rekursní soud (krajský soud v O.) exekuční návrh zamítl a to z těchto důvodů: Stížnost jest odůvodněna, neboť podle stále praxe nejvyššího soudu nelze vésti exekuci na nároky dlužníka na odevzdání přidělené nemovitosti, pokud tyto pozemky nejsou dlužníkům knihovně připsány. Zejména není přípustno na tyto nároky vésti exekuci podle § 325 a 328 ex. ř. (zabavením a příkázáním k vybrání). To vše vysvítá z předpisu přidělového zákona, zejména z § 23 a 36 přiděl. zákona. Jen za souhlasu Státního pozemkového úřadu lze navržené druhy exekuce povolití. Byla by celá pozemková reforma ohrožena, kdyby bylo přípustno, vésti na přiděly exekuci zásahy na půdu samou. Vnucenou správu však nelze povolití, poněvadž přidělená půda není dosud dlužníkům připsána. Ostatně poukazuje se na rozhodnutí nejvyššího soudu čís. 5851 sb. n. s.

Nejvyšší soud nevyhověl dovolacímu rekursu vymáhajícího věřitele do usnesení krajského soudu v O., vyhověl však dovolacímu rekursu Státního pozemkového úřadu do usnesení krajského soudu v H. a napadené usnesení zrušil.

Důvody:

Proti důvodům rekursního soudu, jenž exekuční návrh zamítl jako nezákonný, brojí vymáhající věřitel v dovolací stížnosti pouze z formální stránky, že prý povolené zabavení nabylo právní moci a nelze prý je tedy zvrátiti, nezabývá se však vůbec věcí, pročez stačí odkázati na správné důvody rekursního soudu a citované v něm rozhodnutí čis. 5851 sb. n. s., v němž uložena stálá a neúchylná praxe nejvyššího soudu. Co však se týče domnělé právní moci, je dovolací stížnost na omylu, neboť usnesení okresního soudu v P. ze dne 22. září 1927, jímž zabavení sporného nároku dlužníků povoleno, doručeno bylo Státnímu pozemkovému úřadu teprve 3. dubna 1928, takže stížnost téhož úřadu podaná již 17. února 1928, tedy ještě před doručením, nemůže býti pokládána za opožděnou, a právem tedy rekursní soud ji vyřídil jako včas podanou. Ovšem uplatňuje vymáhající věřitel i nedostatek oprávnění Státního pozemkového úřadu ku stížnosti, přiznáváje oprávnění jen dlužníku, ale to je námitka vzhledem k § 23 (případně 36 a násl.) příd. zák. zřejmě planá, jestli Státní pozemkový úřad povolán, by hájil ohledně přiděleného majetku zájmy pozemkové reformy, zájmy veřejné, a jest nejen oprávněn, nýbrž přímo povinen zakročit všude, kde zájmy ty pokládá za porušeny, což jest oprávnění, kteréž mu již před přidělovým zákonem přiznal § 4 zák. o poz. úř., stanoviv, že úřad ten zastupuje stát co do všech práv a závazků vzniklých prováděním zákonů o zabrání velkého majetku pozemkového, mezi něž spadá i zákon přidělový, ježto výraz »zákony o zabrání velkého majetku pozemkového« neznačí nic jiného, než »zákony o pozemkové reformě«, k nimž ovšem patří i zákon přidělový, arg. § 7 (1) a čis. 8—11, kteréž čis. 11 pak podrobně provádí právě zákon přidělový. Ovšem nelze zamlčet, že usnesení prvního soudce, o něž zde jde, bylo pod citací usnesení prvního soudce ze dne 24. září, správně 27. září 1927 doručeno dne 27. prosince 1927 zároveň s rozhodnutím rekursního soudu jak obvodové úřadovně v O., tak přidělovému komisaři Státního pozemkového úřadu v K., a jest tedy otázkou, může-li to platiti jako doručení Státnímu pozemkovému úřadu samému, v kterémž případě ovšem by stížnost Státního pozemkového úřadu podaná teprv 17. února 1928 byla bývala opožděna a povolení zabavení tedy vešlo v právní moc, jak tomu chce vymáhající věřitel. Ale tomuto doručení nelze přiznati platnost. O doručení přidělovému komisaři je to zjevno, neboť ten není nikde v zákoně k zastupování pozemkového úřadu povolán a zákon o něm vůbec nemluví. Avšak ani Obvodovým úřadovnám není v zákoně přiznána právomoc, jež by ono doručení kryla. To jest jasno z obsahu nařízení ze dne 23. června 1921, čis. 225 sb. z. a n., jímž se provádí § 8

zák. o poz. úř., podle něhož může nařízením přenesena býti část působnosti pozemkového úřadu na Obvodové úřadovny. Podle čl. I. cit. nař. přísluší Obvodovým úřadovnám pravomoc vytčená tam pod čís. 1—12. Podle obsahu jsou to však vesměs jen disposiční práva týkající se poměru státu k zabranému majetku a tedy k majitelům jeho a jen pod čís. 3—7 a 11 svěřeny jsou jim též jisté úkoly v řízení přidělovém, které však se spornou otázkou nemají co činiti. Jinak všecko řízení přidělové, zvláště však poměr přidělce ke státu vyhrazen jest v zákoně přidělovém výlučně Státnímu pozemkovému úřadu samému, jak obsah tohoto zákona dokazuje. Snad by se dalo uvažovati o oprávnění obvodové úřadovny, kdyby šlo o pozemky, které ona sama v mezích své pravomoci, podle čís. 7 cit. čl. I. uvedeného nařízení, přidělila, k čemuž oprávněna je jen při půdě rozptýlené a při půdě k účelům stavebním. Avšak nejen nebylo tvrzeno, že jde právě o takovouto půdu, nýbrž ani se nepraví, že obvodová úřadovna je autorem sporného přidělu, naopak vymáhající věřitel v exekučním návrhu výslovně udal, že přiděl spočívá na usnesení přidělového komisaře ze dne 10. září 1927, což ovšem je opatřením jen prozatímním, jež teprv Státním pozemkovým úřadem, anebo kdyby šlo o půdu cit. čís. 7, aspoň Obvodovou úřadovnou by potvrzeno býti musilo, naprosto však to není konečným rozhodnutím podle § 27 příd. zák., jež teprv zakládá nabývací (vlastnický) titul pro přidělce, a jisto jest, že doručení povoleného zabavení může býti účinným a pro počítání lhůty rekursní rozhodným jen tehdy, stalo-li se k rukám úřadu k takovému konečnému rozhodnutí o přidělu příslušnému, neboť jen ten může určití omezení a povinnosti přidělce, o nichž § 23 příd. zák. mluví a jež jsou podle zdejších rozhodnutí R I 921/26, R II 47/26, R III 255/27 příčinou, proč před jejich ustanovením a tudíž před zřízením a vydáním konečné přidělové listiny nelze vésti exekuci na přidělcův nárok. Poněvadž tedy rozhodnutím rekursním ad II. právem celý exekuční návrh zamítnut a zamítnutí toto vchází tím v právní moc, nemůže výrok rekursního soudu ad I., jenž mu odporuje, obstáti a bylo jej proto zrušiti, ovšem pouze zrušiti a nikoli snad změnití v ten rozum, že se zamítavý výrok prvního soudce obnovuje, protože zamítnutí je vysloveno už v rozhodnutí rekursního soudu ad II., jež trvá.

Čís. 8255.

Pozemková reforma.

Převyšovala-li kupní cena skutečně zaplacená cenu stanovenou ve smlouvě schválené Obvodovou úřadovnou Státního pozemkového úřadu, byla smlouva co do tohoto zvýšku neplatná. Pokud nemůže se kupitel přes to domáhati vrácení tohoto zvýšku.

(Rozh. ze dne 29. srpna 1928, Rv II 535/28.)